

Commissie voor de
milieueffectrapportage

13.0018801

Aan de gemeenteraad van Wageningen
Postbus 1
6700 AA WAGENINGEN

GEMEENTE WAGENINGEN		
DATUM INGEKOMEN	14 AUG 2013	
AFDELING	GZ	
KOPIE	1 Griff	
CLASS. NR.	1731.21 Inke Raad	
ONTVANGSTBEW.	☒ JA	☐ NEE

uw kenmerk
GZ/13.0100757
uw brief
20 februari 2013
ons kenmerk
2755-41/El/mt
behandeld door
ing. G.J.H. Elbertsen
doorkiesnummer
(030) 234 76 66

Datum: 12 augustus 2013

Onderwerp: Toetsingsadvies over het MER Bestemmingsplan buitengebied
Wageningen

Geachte raadsleden,

U heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) verzocht een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) "Bestemmingsplan buitengebied Wageningen". Hierbij bied ik u het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij verneemt graag hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het (ontwerp)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs.ing. J. Bout
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Bestemmingsplan buitengebied Wageningen

Bestemmingsplan buitengebied Wageningen

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

12 augustus 2013 / rapportnummer 2755-40

1. Oordeel over het MER

De gemeente Wageningen wil haar bestemmingsplan voor het buitengebied herzien. In het buitengebied moet, naast agrarische activiteiten, ook recreatie een plaats krijgen en moeten de landschappelijke waarden beschermd en uitgebouwd worden. Omdat dit plan kaderstellend is voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten en omdat een Passende beoordeling is opgesteld, wordt voor het bestemmingsplan een plan-m.e.r.-procedure doorlopen ter onderbouwing van de besluitvorming. Bevoegd gezag voor deze procedure is de gemeenteraad van Wageningen.

In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')¹ zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

De Commissie signaleert bij de toetsing van het MER een aantal tekortkomingen die zij essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over het bestemmingsplan buitengebied. De tekortkomingen betreffen:

- Een alternatief waarbij aantasting van natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden zijn uit te sluiten ontbreekt in het MER;
- De methodische aspecten zoals toegepast bij de effectbeoordeling op Natura 2000-gebieden zijn deels onjuist: zo is vooruitgelopen op de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS), is op onderdelen significantie onjuist bepaald en is het studiegebied te beperkt opgenomen.

De Commissie adviseert om eerst een aanvulling op het MER op te stellen en pas daarna een besluit te nemen.

Het MER geeft inzicht in de aanwezige agrarische bedrijven en hun ontwikkelpotentieel. De gemeente Wageningen heeft een visie op de gewenste ontwikkelingen in het buitengebied en de mogelijke milieugevolgen daarvan. Uit de vergelijking in het MER tussen de huidige feitelijke situatie en het voornemen blijkt dat een toename van stikstofdepositie niet is uit te sluiten.² Hierdoor is niet op voorhand uitgesloten dat het plan significant negatieve gevolgen heeft op de voor verzuring en vermisting gevoelige habitattypen in de Natura 2000-gebieden in de omgeving. In het MER worden maatregelen voorgesteld om de emissie en depositie van stikstof te reduceren om zo tot een uitvoerbaar bestemmingsplan te komen waarbij aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden zijn uit te sluiten. De effectiviteit van deze maatregelen is in het MER niet onderzocht.

In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht.

---

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiemer.nl.

² Tijdens de toetsing van het MER heeft de gemeente nog een extra notitie aangeleverd waarin de effecten van het plan ten opzichte van het vigerende plan op basis van de wijziging van de Natuurbeschermingswet van 25 april 2013 zijn uitgewerkt. Daaruit blijkt dat de maximale mogelijkheden van het voorliggende plan een vermindering van de stikstofemissie en depositie geven ten opzichte van de maximale mogelijkheden van de nu vigerende plannen.

2. Gesignaleerde tekortkomingen

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming.

2.1 Alternatief zonder toename stikstofdepositie

Het MER laat zien dat er bij alle onderzochte alternatieven een toename van stikstofdepositie te verwachten is. Hierdoor zijn significant negatieve gevolgen voor de Natura 2000-gebieden in de omgeving niet uit te sluiten. In het MER (hoofdstuk 7.2) worden een aantal mitigerende maatregelen voorgesteld zoals toepassen van Best Beschikbare Technieken of het opnemen van voorwaardelijke bepalingen in het bestemmingsplan. Deze worden echter niet nader op effectiviteit onderzocht in het MER. Daarmee is niet onderzocht op planniveau of aantasting van natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden is uit te sluiten of dat er eventueel aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Dit betekent dat het MER niet heeft aangetoond dat er een uitvoerbaar alternatief is.

De Commissie adviseert daarom een alternatief te ontwikkelen waarbij de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden niet toeneemt. Mogelijke elementen van zo'n alternatief kunnen zijn: het beperken van uitbreidingsmogelijkheden, beperken van mogelijkheid tot omschakeling naar veehouderij, nadere eisen aan grondgebonden veehouderij en toepassing van technische maatregelen aan de bron.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER te onderzoeken of er een alternatief of mitigerende maatregelen mogelijk zijn waarbij aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden is uit te sluiten. Houd daarbij rekening met de methodische opmerkingen in de volgende paragraaf.

2.2 Methodische aspecten effectbeoordeling Natura 2000

Programmatische aanpak stikstof (PAS)

Uit de Passende beoordeling blijkt dat de effecten van stikstofdepositie op het Binnenveld als niet significant worden beschouwd omdat in het natuurgebied op korte termijn mitigerende vernattingsmaatregelen (herstel kwel) worden getroffen die leiden tot herstel van deze, ook voor stikstof gevoelige, habitattypen. Men gaat er daarbij vanuit dat de negatieve effecten van de extra depositie van stikstof door het voornemen daardoor gemitigeerd worden. De beoogde vernattingsmaatregelen zijn onderdeel van de herstelstrategie van de toekomstige Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). In het MER is de beschrijving dermate summier dat onduidelijk blijft of de mitigerende maatregelen kunnen leiden tot het beoogde doel namelijk voorkomen van verdere achteruitgang en op termijn herstel van de habitattypen. Of en op welke termijn deze maatregelen genomen worden is ook onzeker omdat hierover nog geen besluit is genomen. Ook bij andere effectbeoordelingen, zoals bijvoorbeeld bij de effecten op habitats H6510A Glanshaver- en vossenstaarthooilanden en H9120 Beuken-eikenbossen,

waarbij significantie wordt uitgesloten, wordt vooruitgelopen op de implementatie van de PAS.

Beoordeling significantie

In de Passende beoordeling wordt verder gesteld dat de extra stikstofdepositie van 0,2 tot 2,2 mol N/ha/jaar op het habitatype H91E0A Vochtige alluviale bossen in de Uiterwaarden Waal dermate gering is dat dat wegvalt tegen de hoge nutriëntengehaltes van rivierwater en slib. Significante effecten op H91E0A worden daarom uitgesloten. De toename van de depositie van het plan moet in cumulatie daarmee worden beoordeeld .

Omvang studiegebied: Natura 2000-gebied Kolland-Overlangbroek

In het MER wordt bij de beschrijving van stikstofemissies en -deposities een afstandsgrens van 10 km aangehouden. Met recente verfijnde modellen worden de laatste tijd effecten berekend die verder reiken dan 10 km. Op $\pm$ 15 km van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied "Kolland-Overlangbroek", waarin het habitatype H3160 Zure vennen voorkomt met een Kritische Depositie Waarde (KDW) waarde van 410 mol. Effecten van het voornemen hierop zijn niet uitgesloten, maar naar verwachting zal het hanteren van de grotere afstandsgrens niet tot andere conclusies leiden omtrent effecten op Natura 2000-gebieden.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER:

- de effectiviteit en uitvoerbaarheid van de voorgestelde mitigerende maatregelen te onderbouwen;
- de gevolgen van de (extra) stikstofdepositie in cumulatie te beoordelen;
- tevens de op grotere afstand gelegen Natura 2000-gebieden te betrekken bij de beoordeling.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders van Wageningen

Bevoegd gezag: gemeenteraad van Wageningen

Besluit: vaststellen van bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C 14.0 en D 14.0
plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: De gemeente Wageningen herzielt haar bestemmingsplan voor het landelijk gebied. Omdat het bestemmingsplan kaderstellend is voor m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten en vanwege de nabijheid van Natura 2000-gebieden wordt de plan-m.e.r.-procedure doorlopen.

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER in de Staatscourant van: 27 februari 2013

ter inzage legging MER: 28 februari 2013 t/m 11 april 2013

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 20 februari 2013

toetsingsadvies uitgebracht: 12 augustus 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ing. G.J.H. Elbertsen (werkgroepsecretaris)

ing. H.H. Ellen

dr. F.H. Everts

W. Foppen

drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Omdat de Commissie niet is geraadpleegd bij de voorbereiding op het MER heeft ze een locatiebezoek afgelegd om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies :

- MER Bestemmingsplan buitengebied gemeente Wageningen, Arcadis 0765011316:C - definitief B02047.000032.0100, 5 februari 2013;
- Memo Aanvulling MER bestemmingsplan Buitengebied Wageningen, kenmerk: 077172394:A, 24 juni 2013.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

